

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Факультет педагогіки та психології
Кафедра психології та соціальних наук

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О.А. Кузнецова

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НЕЙРОПСИХОЛОГІЯ ТА КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Ступінь бакалавра

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 053 Психологія

Освітньо-професійна програма Психологія

2020-2021 навчальний рік

Розробник: Савенкова І.І., завідувач кафедри психології, доктор психологічних наук ІІІ (Савенкова І.І.),

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальних наук

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри ІІІ (Савенкова І.І.)

«28» серпня 2020 р.

Анотація

Нейропсихологія — галузь психологічної науки на межі психології, медицини (нейрохірургії та неврології) і фізіології, що вивчає мозкові механізми вищих психічних функцій на матеріалі локальних уражень головного мозку. Предметом нейропсихології є зв'язок вищих психічних функцій та поведінки зі структурами мозку. Термін

«нейропсихологія» застосовується як щодо досліджень з ушкодженнями у тварин, так і щодо праць, які базуються на вивченні електричної активності окремих клітин (або груп клітин) у вищих приматів (в тому числі й дослідження людини в цьому контексті).

Нейропсихологія застосовує науковий метод та розглядає окремі психічні процеси, як процеси обробки інформації. Ця концепція прийшла з когнітивної психології та когнітивної науки. Нейропсихологія — одна з найеклектичніших дисциплін психології, яка перетинається з дослідженнями в галузі філософії (особливо філософії розуму), нейробіології, психіатрії та інформатики (особливо, у створенні та вивченні штучних нейронних мереж).

Ключові слова: нейропсихологія, клінічна психологія, психосоматика, психопатія, олігофренія, розлади, симптом, синдром.

Annotation

Neuropsychology is a branch of psychological science on the border of psychology, medicine (neurosurgery and neurology) and physiology, which studies the brain mechanisms of higher mental functions on the material of local brain lesions. The subject of neuropsychology is the connection of higher mental functions and behavior with the structures of the brain. The term "neuropsychology" is used both for research on animal injuries and for work based on the study of electrical activity of individual cells (or groups of cells) in higher primates (including human research in this context).

Neuropsychology uses a scientific method and considers individual mental processes as processes of information processing. This concept came from cognitive psychology and cognitive science.

Neuropsychology is one of the most eclectic disciplines of psychology, which intersects with research in philosophy (especially philosophy of mind), neurobiology, psychiatry and computer science (especially in the creation and study of artificial neural networks)

Key words: neuropsychology, clinical psychology, psychosomatics, psychopathy, oligophrenia, disorders, symptom, syndrome.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 8	Галузь знань	Нормативна

	05 Соціальні та поведінкові науки	
	Спеціальність 053 Психологія	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розробка проекту «Психологічна допомога при психосоматичних / нейропсихологічних розладах»	Спеціальність: Психологія	Рік підготовки:
		3-й
Загальна кількість годин – 240		Семестр
		5, 6 -й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,7, самостійної роботи студента – 5	Ступінь: бакалавра	Лекції
		24 год.
		Практичні
		56 год.
		Лабораторні
		-
Самостійна робота		
160 год.		
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		Вид контролю: залік, іспит

Мова навчання - українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 80 год. – аудиторні заняття, 160 год. – самостійна робота (30% / 70%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 8	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові	Нормативна

	науки	
	Спеціальність 053 Психологія	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розробка проекту «Психологічна допомога при психосоматичних / нейропсихологічних розладах»	Спеціальність: Психологія	Рік підготовки:
		3-й
Загальна кількість годин – 240		Семестр
		5, 6 - й
http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь: бакалавра	Лекції
		12 год.
		Практичні
		16 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
82 год.		
		Вид контролю: залік, іспит

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 28 год. – аудиторні заняття, 212 год. – самостійна робота (10% / 90%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: ознайомити студентів-психологів із сучасними теоретичними уявленнями та практичними напрацюваннями в галузі нейропсихологічної діяльності та клінічної психології.

Завдання курсу:

- визначити фундаментальні теоретичні засади нейропсихології та клінічної психології;
- визначити уявлення про місце нейропсихології та клінічної психології в контексті інших психологічних дисциплін, про зв'язок з іншими суміжними дисциплінами;
- ознайомити студентів із основними поняттями та проблемами нейропсихології та клінічної психології;
- ознайомити студентів із загальнопсихологічними фундаментальними проблемами, вирішуваними нейропсихологією та клінічною психологією;
- визначити уявлення про різновиди нейропсихологічних порушень / класифікацію психічних розладів, критерії психічної норми;
- ознайомити студентів із основними принципами і методами діагностичних досліджень у клініці, психокорекційної діяльності;
- визначити уявлення про методологічні засади терапевтичного процесу, про технологію психологічного супроводу невідкладних психічних станів.

Передумови для вивчення дисципліни: загальна психологія, вікова психологія, психодіагностика, психологія тренінгової роботи.

Навчальна дисципліна складається з 3-х кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

II. Фахові:

ФК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

ФК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

ФК 5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

ФК 6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.

ФК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК 8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групу).

ФК 9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

ФК 11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Предмет і завдання клінічної психології, базові поняття. Загальна характеристика клінічної психології. Взаємозв'язок клінічної психології з іншими науками. Методологічні принципи клінічної психології. Основні завдання та загальні принципи психологічного дослідження. Етика в клінічній психології.

Тема 2. Історія розвитку клінічної психології. Історія розвитку клінічної психології в Античний період. Історія розвитку клінічної психології в Середньовіччя. Історія розвитку клінічної психології в період Відродження.

Тема 3. Фундаментальні теорії клінічної психології. Фундаментальні теорії клінічної психології в Античний період. Фундаментальні теорії клінічної психології в Середньовіччя. Фундаментальні теорії клінічної психології у Відродження.

Тема 4. Методологічні засади клінічної психології.

Методологічні засади клінічної психології в Античний період. Методологічні засади клінічної психології в Середньовіччя. Методологічні засади клінічної психології у Відродження.

Кредит 2. Психосоматика. Психосоматична єдність людини. Психосоматична єдність людини з позиції психології часу.

Характеристика психогенного підходу в психосоматиці.

Тема 5. Психосоматична єдність людини. Психосоматична єдність людини. Психосоматична єдність людини з позиції психології часу. Характеристика психогенного підходу в психосоматиці.

Тема 6. Локалізація симптомів психосоматичних розладів у типологічних групах. Локалізація симптомів психосоматичних розладів органів дихання у типологічних групах. Локалізація симптомів психосоматичних розладів органів травлення у типологічних групах. Локалізація симптомів психосоматичних розладів нефрологічних органів у типологічних групах.

Тема 7. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах органів травлення. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах органів дихання. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах нефрологічних органів.

Тема 8. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в онтогенетичній розгортці. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в онтогенетичній розгортці органів травлення. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в онтогенетичній розгортці органів дихання.

Тема 9. Олігофренія. Психопатія. Характеристика олігофренії, стадії. Характеристика психопатії, стадії.

Тема 10. Емоційно нестійкі розлади особистості. Психомоторне збудження. Високий ризик суїциду або гомоциду. Високий ризик насилля, спрямованого на інших осіб. Високий ризик спрямованого на себе насилля. Високий ризик самопошкоджень.

Тема 11. Загальна характеристика та основні форми відхиленої поведінки. Нейропсихологія: предмет і завдання, фундаментальні поняття. Історія розвитку нейропсихології. Методологічні засади нейропсихології. Клінічні прояви нейропсихологічних порушень.

Тема 12. Порядок психологічного дослідження в клініці. Порядок психологічного дослідження, етапність. Методологічні засади психологічного дослідження.

Тема 13. Основи психологічного впливу. Психогігієнічні та психопрофілактичні заходи. Основи психологічного впливу. Психогігієнічні та психопрофілактичні заходи.

Тема 14. Нейропсихологія: предмет і завдання, фундаментальні поняття. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології.

Тема 15. Історія розвитку нейропсихології. Основні етапи розвитку нейропсихології. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології.

Тема 16. Методологічні засади нейропсихології. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології. Основні етапи розвитку нейропсихології. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології.

Тема 17. Клінічні прояви нейропсихологічних порушень. Основні етапи розвитку нейропсихології. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології.

Тема 18. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях психогенного характеру. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях психогенного характеру.

Тема 19. Види нейропсихологічних розладів. Основні етапи розвитку нейропсихології. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології.

Тема 20. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології. Основні етапи розвитку нейропсихології. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології.

Тема 21. Психологічні особливості осіб з нейропсихологічними захворюваннями. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях психогенного характеру. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях психогенного характеру.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психології

Тема 1. Предмет і завдання клінічної психології, базові поняття. Загальна характеристика клінічної психології. Взаємозв'язок клінічної психології з іншими науками. Методологічні принципи клінічної психології. Основні завдання та загальні принципи психологічного дослідження. Етика в клінічній психології.

Тема 2. Історія розвитку клінічної психології. Історія розвитку клінічної психології в Античний період. Історія розвитку клінічної психології в Середньовіччя. Історія розвитку клінічної психології в період Відродження.

Тема 3. Фундаментальні теорії клінічної психології. Фундаментальні теорії клінічної психології в Античний період. Фундаментальні теорії клінічної психології в Середньовіччя. Фундаментальні теорії клінічної психології у Відродження.

Тема 4. Методологічні засади клінічної психології. Методологічні засади клінічної психології в Античний період. Методологічні засади клінічної психології в Середньовіччя. Методологічні засади клінічної психології у Відродження.

Кредит 2. Психосоматика.

Тема 5. Психосоматична єдність людини. Психосоматична єдність людини.

Психосоматична єдність людини з позиції психології часу. Характеристика психогенного

підходу в психосоматиці.

Тема 6. Локалізація симптомів психосоматичних розладів у типологічних групах.

Локалізація симптомів психосоматичних розладів органів дихання у типологічних групах. Локалізація симптомів психосоматичних розладів органів травлення у типологічних групах. Локалізація симптомів психосоматичних розладів нефрологічних органів у типологічних групах.

Тема 7. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах органів травлення. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах органів дихання. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах нефрологічних органів.

Тема 8. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в онтогенетичній розгортці. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в онтогенетичній розгортці органів травлення. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в онтогенетичній розгортці органів дихання.

Кредит 3. Психологія аномального розвитку і відхиленої поведінки. Психологічне супроводження діагностичного та терапевтичного процесу

Тема 9. Олігофренія. Психопатія. Характеристика олігофренії, стадії. Характеристика психопатії, стадії.

Тема 10. Емоційно нестійкі розлади особистості. Психомоторне збудження. Високий ризик суїциду або гомоциду. Високий ризик насилля, спрямованого на інших осіб. Високий ризик спрямованого на себе насилля. Високий ризик самопошкоджень.

Тема 11. Загальна характеристика та основні форми відхиленої поведінки. Нейропсихологія: предмет і завдання, фундаментальні поняття. Історія розвитку нейропсихології. Методологічні засади нейропсихології. Клінічні прояви нейропсихологічних порушень.

Кредит 4. Порядок психологічного дослідження в клініці.

Тема 12. Порядок психологічного дослідження в клініці. Порядок психологічного дослідження, етапність. Методологічні засади психологічного дослідження.

Тема 13. Основи психологічного впливу. Психогігієнічні та психопрофілактичні заходи. Основи психологічного впливу. Психогігієнічні та психопрофілактичні заходи.

Кредит 5. Основні положення нейропсихології

Тема 14. Нейропсихологія: предмет і завдання, фундаментальні поняття.

Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології.

Тема 15. Історія розвитку нейропсихології. Основні етапи розвитку нейропсихології.

Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології.

Кредит 6. Методологічні засади нейропсихології.

Тема 16. Методологічні засади нейропсихології. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології. Основні етапи розвитку нейропсихології. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології.

Тема 17. Клінічні прояви нейропсихологічних порушень. Основні етапи розвитку нейропсихології. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології.

Кредит 7. Нейропсихологічні розлади та їх особливості.

Тема 18. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях психогенного характеру. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях психогенного характеру.

Тема 19. Види нейропсихологічних розладів. Основні етапи розвитку нейропсихології. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології

Кредит 8. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.

Тема 20. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології. Основні етапи розвитку нейропсихології. Нейропсихологічні механізми управління поведінкою. Методологічні засади нейропсихології.

Тема 21. Психологічні особливості осіб з нейропсихологічними захворюваннями.

Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях психогенного характеру. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях психогенного характеру.

3. Структура навчальної дисципліни**Денна форма навчання**

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		Л	П	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психології</i>						
Тема 1. Предмет і завдання клінічної психології, базові поняття.	8	2	2			4
Тема 2. Історія розвитку клінічної психології.	8		4			4
Тема 3. Фундаментальні теорії клінічної психології.	6		2			4
Тема 4. Методологічні засади клінічної психології.	8		2			4
Усього:	30	2	10			18
<i>Кредит 2. Психосоматика.</i>						
Тема 5. Психосоматична єдність людини.	8	2	2			4
Тема 6. Локалізація симптомів психосоматичних розладів у типологічних групах.	6		2			4
Тема 7. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах.	10		4			6
Тема 8. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в	6		2			4
Усього:	30	2	10			18
<i>Кредит 3. Психологія аномального розвитку і відхиленої поведінки. Психологічне супроводження діагностичного та терапевтичного процесу</i>						
Тема 9. Олігофренія. Психопатія.	10		2			8
Тема 10. Емоційно нестійкі розлади особистості.	12		4			8
Тема 11. Загальна характеристика та основні форми відхиленої поведінки.	8		2			6
Усього:	30		8			22
<i>Кредит 4. Порядок психологічного дослідження в клініці.</i>						
Тема 12. Порядок психологічного дослідження в клініці.	16	2	2			12
Тема 13. Основи психологічного впливу. Психогігієнічні та психопрофілактичні заходи.	14		2			12
Усього:	30	2	4			24
<i>Кредит 5. Основні положення нейропсихології</i>						
Тема 14. Нейропсихологія: предмет і завдання, фундаментальні поняття.	16		4			12
Тема 15. Історія розвитку нейропсихології.	14		2			12
Усього:	30		6			24
<i>Кредит 6. Методологічні засади нейропсихології.</i>						

Тема 16. Методологічні засади нейропсихології.	16	2	2			12
Тема 17. Клінічні прояви нейропсихологічних порушень	16		4			12
Усього:	30	2	6			24
<i>Кредит 7. Нейропсихологічні розлади та їх особливості.</i>						
Тема 18. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях.	16		4			12
Тема 19. Види нейропсихологічних розладів.	14		2			12
Усього:	30	0	6			24
<i>Кредит 8. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.</i>						
Тема 20. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.	14		2			12
Тема 21. Психологічні особливості осіб з нейропсихологічними захворюваннями.	16		2			14
Усього:	30	0	4			26
Усього годин:	240	8	56	0	0	160

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		Л	П	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психології</i>						
Тема 1. Предмет і завдання клінічної психології, базові поняття.	8	2				6
Тема 2. Історія розвитку клінічної психології.	8		2			6
Тема 3. Фундаментальні теорії клінічної психології.	6					6
Тема 4. Методологічні засади клінічної психології.	8					8
Усього:	30	2	2			26
<i>Кредит 2. Психосоматика.</i>						
Тема 5. Психосоматична єдність людини.	8	2				6
Тема 6. Локалізація симптомів психосоматичних розладів у типологічних групах.	6					6
Тема 7. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах.	8		2			6
Тема 8. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в	8					8
Усього:	30	2	2			26
<i>Кредит 3. Психологія аномального розвитку і відхиленої поведінки. Психологічне супроводження діагностичного та терапевтичного процесу</i>						
Тема 9. Олігофренія. Психопатія.	10					10
Тема 10. Емоційно нестійкі розлади особистості.	10	2				8
Тема 11. Загальна характеристика та основні форми відхиленої поведінки.	10		2			8
Усього:	30	2	2			26
<i>Кредит 4. Порядок психологічного дослідження в клініці.</i>						
Тема 12. Порядок психологічного дослідження в	16	2				14

клініці.						
Тема 13. Основи психологічного впливу. Психогігієнічні та психопрофілактичні заходи.	14		2			12
Усього:	30	2	2			26
<i>Кредит 5. Основні положення нейропсихології</i>						
Тема 14. Нейропсихологія: предмет і завдання, фундаментальні поняття.	14		2			12
Тема 15. Історія розвитку нейропсихології.	16					16
Усього:	30		2			28
<i>Кредит 6. Методологічні засади нейропсихології.</i>						
Тема 16. Методологічні засади нейропсихології.	16	2				14
Тема 17. Клінічні прояви нейропсихологічних порушень	14		2			12
Усього:	30	2	2			26
<i>Кредит 7. Нейропсихологічні розлади та їх особливості.</i>						
Тема 18. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях.	16		2			14
Тема 19. Види нейропсихологічних розладів.	14					14
Усього:	30	0	2			24
<i>Кредит 8. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.</i>						
Тема 20. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.	14	2				12
Тема 21. Психологічні особливості осіб з нейропсихологічними захворюваннями.	16		2			14
Усього:	30	2	2			26
Усього годин:	240	12	16	0	0	160

4. Теми лекційних занять Денна форма навчання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
	<i>Кредит 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психології</i>	
1	Тема 1. Предмет і завдання клінічної психології, базові поняття.	2
2	Тема 2. Історія розвитку клінічної психології.	
3	Тема 3. Фундаментальні теорії клінічної психології.	
4	Тема 4. Методологічні засади клінічної психології.	
	<i>Кредит 2. Психосоматика.</i>	
5	Тема 5. Психосоматична єдність людини.	2
6	Тема 6. Локалізація симптомів психосоматичних розладів у типологічних групах.	
7	Тема 7. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах.	
8	Тема 8. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в	
	<i>Кредит 3. Психологія аномального розвитку і відхиленої поведінки. Психологічне супроводження діагностичного та терапевтичного процесу</i>	
9	Тема 9. Олігофренія. Психопатія.	
10	Тема 10. Емоційно нестійкі розлади особистості.	
11	Тема 11. Загальна характеристика та основні форми відхиленої поведінки.	
	<i>Кредит 4. Порядок психологічного дослідження в клініці.</i>	

12	Тема 12. Порядок психологічного дослідження в клініці.	2
13	Тема 13. Основи психологічного впливу. Психогігієнічні та психопрофілактичні заходи.	
	<i>Кредит 5. Основні положення нейропсихології</i>	
14	Тема 14. Нейропсихологія: предмет і завдання, фундаментальні поняття.	
15	Тема 15. Історія розвитку нейропсихології.	
	<i>Кредит 6. Методологічні засади нейропсихології.</i>	
16	Тема 16. Методологічні засади нейропсихології.	2
17	Тема 17. Клінічні прояви нейропсихологічних порушень	
	<i>Кредит 7. Нейропсихологічні розлади та їх особливості.</i>	
18	Тема 18. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях.	
19	Тема 19. Види нейропсихологічних розладів.	
	<i>Кредит 8. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.</i>	
20	Тема 20. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.	
21	Тема 21. Психологічні особливості осіб з нейропсихологічними захворюваннями.	
	Разом:	8

Заочна форма навчання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
	<i>Кредит 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психології</i>	
1	Тема 1. Предмет і завдання клінічної психології, базові поняття.	2
2	Тема 2. Історія розвитку клінічної психології.	
3	Тема 3. Фундаментальні теорії клінічної психології.	
4	Тема 4. Методологічні засади клінічної психології.	
	<i>Кредит 2. Психосоматика.</i>	
5	Тема 5. Психосоматична єдність людини.	2
6	Тема 6. Локалізація симптомів психосоматичних розладів у типологічних групах.	
7	Тема 7. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах.	
8	Тема 8. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в	
	<i>Кредит 3. Психологія аномального розвитку і відхиленої поведінки. Психологічне супроводження діагностичного та терапевтичного процесу</i>	
9	Тема 9. Олігофренія. Психопатія.	
10	Тема 10. Емоційно нестійкі розлади особистості.	2
11	Тема 11. Загальна характеристика та основні форми відхиленої поведінки.	
	<i>Кредит 4. Порядок психологічного дослідження в клініці.</i>	
12	Тема 12. Порядок психологічного дослідження в клініці.	2
13	Тема 13. Основи психологічного впливу. Психогігієнічні та психопрофілактичні заходи.	
	<i>Кредит 5. Основні положення нейропсихології</i>	
14	Тема 14. Нейропсихологія: предмет і завдання, фундаментальні поняття.	
15	Тема 15. Історія розвитку нейропсихології.	
	<i>Кредит 6. Методологічні засади нейропсихології.</i>	

16	Тема 16. Методологічні засади нейропсихології.	2
17	Тема 17. Клінічні прояви нейропсихологічних порушень	
	<i>Кредит 7. Нейропсихологічні розлади та їх особливості.</i>	
18	Тема 18. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях.	
19	Тема 19. Види нейропсихологічних розладів.	
	<i>Кредит 8. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.</i>	
20	Тема 20. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.	2
21	Тема 21. Психологічні особливості осіб з нейропсихологічними захворюваннями.	
	Разом:	12

5. Теми практичних занять Денна форма навчання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
	<i>Кредит 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психології</i>	
1	Тема 1. Предмет і завдання клінічної психології, базові поняття.	2
2	Тема 2. Історія розвитку клінічної психології.	4
3	Тема 3. Фундаментальні теорії клінічної психології.	2
4	Тема 4. Методологічні засади клінічної психології.	2
	<i>Кредит 2. Психосоматика.</i>	
5	Тема 5. Психосоматична єдність людини.	2
6	Тема 6. Локалізація симптомів психосоматичних розладів у типологічних групах.	2
7	Тема 7. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах.	4
8	Тема 8. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в	2
	<i>Кредит 3. Психологія аномального розвитку і відхиленої поведінки. Психологічне супроводження діагностичного та терапевтичного процесу</i>	
9	Тема 9. Олігофренія. Психопатія.	2
10	Тема 10. Емоційно нестійкі розлади особистості.	4
11	Тема 11. Загальна характеристика та основні форми відхиленої поведінки.	2
	<i>Кредит 4. Порядок психологічного дослідження в клініці.</i>	
12	Тема 12. Порядок психологічного дослідження в клініці.	2
13	Тема 13. Основи психологічного впливу. Психогігієнічні та психопрофілактичні заходи.	2
	<i>Кредит 5. Основні положення нейропсихології</i>	
14	Тема 14. Нейропсихологія: предмет і завдання, фундаментальні поняття.	4
15	Тема 15. Історія розвитку нейропсихології.	2
	<i>Кредит 6. Методологічні засади нейропсихології.</i>	
16	Тема 16. Методологічні засади нейропсихології.	2
17	Тема 17. Клінічні прояви нейропсихологічних порушень	4
	<i>Кредит 7. Нейропсихологічні розлади та їх особливості.</i>	
18	Тема 18. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях.	4
19	Тема 19. Види нейропсихологічних розладів.	2

<i>Кредит 8. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.</i>		
20	Тема 20. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.	2
21	Тема 21. Психологічні особливості осіб з нейропсихологічними захворюваннями.	2
Разом:		56

Заочна форма навчання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психології</i>		
1	Тема 1. Предмет і завдання клінічної психології, базові поняття.	
2	Тема 2. Історія розвитку клінічної психології.	2
3	Тема 3. Фундаментальні теорії клінічної психології.	
4	Тема 4. Методологічні засади клінічної психології.	
<i>Кредит 2. Психосоматика.</i>		
5	Тема 5. Психосоматична єдність людини.	
6	Тема 6. Локалізація симптомів психосоматичних розладів у типологічних групах.	
7	Тема 7. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах.	2
8	Тема 8. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в	
<i>Кредит 3. Психологія аномального розвитку і відхиленої поведінки. Психологічне супроводження діагностичного та терапевтичного процесу</i>		
9	Тема 9. Олігофренія. Психопатія.	
10	Тема 10. Емоційно нестійкі розлади особистості.	
11	Тема 11. Загальна характеристика та основні форми відхиленої поведінки.	2
<i>Кредит 4. Порядок психологічного дослідження в клініці.</i>		
12	Тема 12. Порядок психологічного дослідження в клініці.	
13	Тема 13. Основи психологічного впливу. Психогігієнічні та психопрофілактичні заходи.	2
<i>Кредит 5. Основні положення нейропсихології</i>		
14	Тема 14. Нейропсихологія: предмет і завдання, фундаментальні поняття.	2
15	Тема 15. Історія розвитку нейропсихології.	
<i>Кредит 6. Методологічні засади нейропсихології.</i>		
16	Тема 16. Методологічні засади нейропсихології.	
17	Тема 17. Клінічні прояви нейропсихологічних порушень	2
<i>Кредит 7. Нейропсихологічні розлади та їх особливості.</i>		
18	Тема 18. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях.	2
19	Тема 19. Види нейропсихологічних розладів.	
<i>Кредит 8. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.</i>		
20	Тема 20. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.	
21	Тема 21. Психологічні особливості осіб з нейропсихологічними захворюваннями.	2
Разом:		16

6. Самостійна робота
Денна форма навчання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
	<i>Кредит 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психології</i>	
1	Тема 1. Предмет і завдання клінічної психології, базові поняття.	4
2	Тема 2. Історія розвитку клінічної психології.	4
3	Тема 3. Фундаментальні теорії клінічної психології.	4
4	Тема 4. Методологічні засади клінічної психології.	4
	<i>Кредит 2. Психосоматика.</i>	
5	Тема 5. Психосоматична єдність людини.	4
6	Тема 6. Локалізація симптомів психосоматичних розладів у типологічних групах.	4
7	Тема 7. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах.	6
8	Тема 8. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в	4
	<i>Кредит 3. Психологія аномального розвитку і відхиленої поведінки. Психологічне супроводження діагностичного та терапевтичного процесу</i>	
9	Тема 9. Олігофренія. Психопатія.	8
10	Тема 10. Емоційно нестійкі розлади особистості.	8
11	Тема 11. Загальна характеристика та основні форми відхиленої поведінки.	6
	<i>Кредит 4. Порядок психологічного дослідження в клініці.</i>	
12	Тема 12. Порядок психологічного дослідження в клініці.	12
13	Тема 13. Основи психологічного впливу. Психогігієнічні та психопрофілактичні заходи.	12
	<i>Кредит 5. Основні положення нейропсихології</i>	
14	Тема 14. Нейропсихологія: предмет і завдання, фундаментальні поняття.	12
15	Тема 15. Історія розвитку нейропсихології.	12
	<i>Кредит 6. Методологічні засади нейропсихології.</i>	
16	Тема 16. Методологічні засади нейропсихології.	12
17	Тема 17. Клінічні прояви нейропсихологічних порушень	12
	<i>Кредит 7. Нейропсихологічні розлади та їх особливості.</i>	
18	Тема 18. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях.	12
19	Тема 19. Види нейропсихологічних розладів.	12
	<i>Кредит 8. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.</i>	
20	Тема 20. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.	12
21	Тема 21. Психологічні особливості осіб з нейропсихологічними захворюваннями.	14
	Разом:	212

Заочна форма навчання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
	<i>Кредит 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психології</i>	
1	Тема 1. Предмет і завдання клінічної психології, базові поняття.	6
2	Тема 2. Історія розвитку клінічної психології.	6
3	Тема 3. Фундаментальні теорії клінічної психології.	6

4	Тема 4. Методологічні засади клінічної психології. <i>Кредит 2. Психосоматика.</i>	8
5	Тема 5. Психосоматична єдність людини.	6
6	Тема 6. Локалізація симптомів психосоматичних розладів у типологічних групах.	6
7	Тема 7. Суб'єктивна виразність болю при психосоматичних розладах.	6
8	Тема 8. Локалізація типологічних хронічних неінфекційних захворювань в	8
<i>Кредит 3. Психологія аномального розвитку і відхиленої поведінки. Психологічне супроводження діагностичного та терапевтичного процесу</i>		
9	Тема 9. Олігофренія. Психопатія.	10
10	Тема 10. Емоційно нестійкі розлади особистості.	8
11	Тема 11. Загальна характеристика та основні форми відхиленої поведінки. <i>Кредит 4. Порядок психологічного дослідження в клініці.</i>	8
12	Тема 12. Порядок психологічного дослідження в клініці.	14
13	Тема 13. Основи психологічного впливу. Психогігієнічні та психопрофілактичні заходи. <i>Кредит 5. Основні положення нейропсихології</i>	12
14	Тема 14. Нейропсихологія: предмет і завдання, фундаментальні поняття.	12
15	Тема 15. Історія розвитку нейропсихології. <i>Кредит 6. Методологічні засади нейропсихології.</i>	16
16	Тема 16. Методологічні засади нейропсихології.	14
17	Тема 17. Клінічні прояви нейропсихологічних порушень <i>Кредит 7. Нейропсихологічні розлади та їх особливості.</i>	12
18	Тема 18. Порушення вищих психічних функцій при мозкових ураженнях.	14
19	Тема 19. Види нейропсихологічних розладів. <i>Кредит 8. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.</i>	14
20	Тема 20. Основні симптоми та синдроми нейропсихологічних розладів.	12
21	Тема 21. Психологічні особливості осіб з нейропсихологічними захворюваннями.	14
Разом:		212

7. Індивідуальне науково -дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів:

I – підготовка та захист контрольної роботи (для студентів ЗФН);

II – розробка проекту «Психологічна допомога при психосоматичних розладах», «Психологічна допомога при нейропсихологічних розладах». (для студентів ДФН).

8. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацювати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, іспит) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

Студенту виставляється дуже добре - студент демонструє повні знання навчального матеріалу, допускає незначні пропуски матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює правильні відповіді;

Студенту виставляється добре – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

Студенту виставляється достатньо – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

Студенту виставляється задовільно – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 400 до 800 балів (за 8 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 8 крд.

Поточне тестування та самостійна робота								КР	Накопичувальні бали/Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	800/100*
25	25	25	25	25	25	25	25		
T9	T10	T11	T12	T13					
20	20	20	20	20					
T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21		
25	25	25	25	20	20	20	20		

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; семінари-дискусії, інтерактивні заняття з використанням інтернет-технологій, розв'язування задач на основі психотерапевтичних випадків, презентації, герменевтичний аналіз, ділові ігри, психотерапевтичні вправи й техніки, ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

12. Рекомендована література

Базова

1. Бауэр М. Нейропсихология. – М.: АЛТЕЙА, 2014. – 260 с.
2. Визель Т.Г. Основы нейропсихологии. – М.: В. Секачев, 2016. – 264 с.
3. Глозман Ж.М. Нейропсихологическое обследование: качественная и количественная оценка данных. – М. : Смысл, 2014. – 264 с.
4. Карвасарский Б.Д. Клиническая психология. – СПб: Питер, 2016. – 960 с.
5. Коробіцина М.Б. Психологічна діагностика психічних розладів та розладів поведінки у дорослих та відповідні реабілітаційні заходи. – Одеса: «Астропринт», 2015. – 82с.
6. Николаенко Н. Н. Современная нейропсихология. – М., 2017. – 272 с.
7. Никоненко Ю.П. Клінічна психологія. – К.: КНТ, 2016. – 369 с
8. Савенкова І.І. Клінічна психологія. – Одеса: Астропринт, 2016. – 264 с.
9. Хомская Е. Д. Нейропсихология. – М., 2015. – 508 с.
10. Чабан О.С. Нейропсихологія / О.С. Чабан, М.М. Гуменюк, В.А. Вербенко. – Тернопіль : ТДМУ «Укрмедкнига, 2014. – 92 с.

Допоміжна

1. Александр Ф. Психосоматическая медицина. – М.: Наука, 2014. – 452 с.
2. Александровский Ю.А. Пограничные психические расстройства. – М.: Медицина, 2014. – 400с.
3. Атлас для экспериментального исследования отклонений в психической деятельности человека. / Под ред. Проф. И.А.Полищука и доц. А.Е. Видренко. – К.: Здоровье, 2016 – 153 с.
4. Атлас «Нервная система человека: строение и нарушения» / Под ред. Ю.В.Микадзе, В.М.Астапова. – М., 2015. – 80 с.
5. Блейхер В.М., Крук И.В. Толковый словарь нейропсихологических терминов / под ред. Бокова С.Н. – Воронеж: НПО «Модэк», 2015. – 640 с.
6. Блейхер В.М., Крук И.В., Боков С.Н. Практическая патопсихология: Руководство для врачей и медицинских психологов. – М.: МОДЕК, 2015. – 624 с.
7. Бурлачук Л. Ф. Исследование личности в нейропсихологии. – К.: Вища школа, 2014. – 179 с.
8. Вітенко І.С., Чабан О.С. Основи загальної і медичної психології. – Тернопіль: «Укрмедкнига», 2015. – 343с.
9. Гурська Т., Турецька Х. Патопсихологія. – Львів: вид. Українського Католицького університету, 2016. – 204 с.
10. Діденко С.В. Клінічна психологія. Словник-довідник. – К., 2014. – 320 с.
11. Зейгарник Б.В. Патопсихология. – М.: Высшая школа, 2015. – 463 с.
12. Кабанов М.М., Личко А.Е., Смирнов В.М. Методы психологической диагностики и коррекции в клинике. – Л.: Наука, 2014. – 315 с.
13. Каннабих Ю.В. История нейропсихологии. – М.: ИТР МГП ВОС, 2004. – 528 с.
14. Колганова В., Пивоварова Е., Колганов С., Фридрих И. Нейропсихологические занятия с детьми. Практическое пособие. В 2 частях. Часть 2. – М.: Айрис-Пресс, 2017. – 144 с.
15. Кулаков С.А. Основы психосоматики. – СПб : Речь, 2014. – 288 с.

16. Праведникова И.И. Нейропсихология. Игры и упражнения. – М.: Айрис-Пресс, 2017. – 112 с.
17. Практическая нейропсихология. Опыт работы с детьми, испытывающими трудности в обучении / Под ред. Ж. М. Глозман. – М: Генезис, 2016. – 336 с.
18. Психиатрия. Психосоматика. Психотерапия / Под ред. К.Л. Киснера. – М.: Высшая школа, 2014. – 363 с.
19. Сидоров П.И., Паняков А.В. Введение в клиническую психологию: в 2 т.- М.- Екатеринбург, 2015. – Т.1. – 343 с.
20. Терлецька Л.Г. Психічне здоров'я особистості. Технологія самоаналізу. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2015.- 150 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Пошукова система Національної бібліотеки імені В.І.Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Наукова періодика України - <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>
3. Нейропсихологические тесты. Необходимость и возможность применения - <http://medi.ru/doc/f421912.htm>
4. Центр дитячої та підліткової нейропсихології - <http://neirocentr.com.ua>